

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
naročnina pa upravništvu. Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
vračajo. Za oglase se plača po dolo-
čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč.
: Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Slovensko dijaštvo v Pragi.

(iz praških akad. krogov.)

„Zora“, glasilo tako imenovanega slo-
venskega klerikalnega dijaštva, je celo lan-
sko leto navdušeno agitirala med svojimi
prizvrženci, naj pohajajo na vseučilišče v
Krakov; baje zato, ker tam celo vseučilišč-
niki hodijo vsak dan k maši in celo pred
predavanji se moli. Sploh so Poljaki našim
klerikalcem vzor, čeprav je to najbolj za-
puščena masa v zapadni Evropi. 75% tega
naroda ne zna drugega kot malo moliti, dru-
gače pa je pravi suženj najbolj katoliških
plemenitašev, ki ga izsesavajo do krvi.

Značilno za naše klerikalne akade-
mike, da jim je tak narod vzor. Na vse
načine so vabili svoje ljudi v Krakov. Toda
čujte, zadnji slovenski klerikalni akademik
je odnesel pete iz Krakova v prvem tečaju
letošnjega šolskega leta in se zatekel v
Prago. Kaka bridka ironija! V Prago? Saj
so vendar ravno isti ljudje vedno in vedno
proklinjali Prago, klicali na njo ogenj in
žveplo in odvrčali svoje ljude od nje iz
strahu pred svobodomisleci. Sedaj pa so
se začeli polagoma vtihotapljati v Prago.
Da vtihotapljati v pravem pomenu te besede.
Plazijo se po Pragi, preplašeni, zbegani. Če
se prikažejo v družbo, so boječi in nečejo
biti nič. — Najbolj se razžali tega človeka
tu v Pragi, če se mu reče klerikalec. — To
so hinavci. — Sicer pa se jim ni čuditi, da
taje tu v Pragi svoje klerikalno prepri-
čanje, ker v Pragi klerikalca nihče pogle-
dati neče.

Toda ti fantje naj ne mislijo, da bodo
igrali v Pragi vlogo kake dvoživke. Če imajo
kaj poguma, naj izjavijo, da so klerikalci
ali pristaši S. L. S. Mi jim ne zavidamo njih
klerikalizma; naj si ustanove svoje društvo.
Skrbeli bomo le zato, da jih bo češka javnost
spoznala kot klerikalce, potem so v pošteni
češki družbi nemogoči. Njih pribežališče bo
pač le v „Ligi“, kjer je zbrana peščica
čeških dijakov, ki so prodali svoje prepri-
čanje klerikalnim češkim plemičem, ki si
skušajo na ta način pridobiti političnih agi-
tatorjev. To lepo družbo našim klerikalnim
akademikom prav iz srca privoščimo. Saj
so dotični češki klerikalni dijaki, ki stoje
pod pokroviteljstvom klerikalnih plemičev,
na vsej črti inferiorni v primeri z naprednim
češkim dijaštvom.

Edino v tej družbi bo prostora za slo-
venske klerikalne dijakove v Pragi, kjer se
bodo za klerikalce izdajali. Naša naloga bo,
da se jih pokaže tu v svetu kot klerikalne,
dvojnega obraza ne bodo kazali.

To dejstvo nas zopet uči, da kleri-
kalci drugače govorijo kot pa delajo. Za
Krakov agitirajo, potem pa iz njega zbeže
vsi do poslednjega. Proti Pragi ščuvajo,
potem pa se v njo vtihotapljujejo. Nam je
zelo všeč, da prihajajo v Prago, morda se
jim bodo le malo oči odprle, morda se bo
temu in onemu vseeno zopet vzbudila vest,
da bo spoznal, da je najbolj žalosten pojav
na svetu pač ta, če že mlad človek zataji
svoje prepričanje in ga proda celo klerika-

lizmu, ki je, kakor nas uči nezmotljivo
zgodovina, smrten strup za vsak narod.

Sicer se pa že kaže vpliv praškega
ozračja. Tisti zadnji klerikalni akademik že
povsod zatrjuje, da ni klerikalec. No, nam
je prav, samo, kako bo „Zora“ obračunala
s svojim dopisnikom, tega pa prav željno
pričakujemo. Vam gospod zadnji, klerikalec
iz Krakova pa prav prisrčno čestitamo, da
Vas je tako kmalu obsenčilo novo prepri-
čanje.

Iz slovenskih krajev.

Vrhnika.

Nadstrankarski salonski or-
kester. Že nekaj časa sem „koncertira“
(da ti slabo prihaja) po raznih vrhniških
„salonih“ posebne vrste orkester, ki zasluži,
da mu napravimo na tem mestu malo re-
klame! In ta orkester, ki je mogoč pač
samo v našem katoliško-naprednem trgu,
kjer je pri obeh strankah že popolnoma
zamrl čut za estetiko in lepoto. Člani tega
orkestra — sami virtuozji seveda — se re-
krutirajo iz odličnih „stebrov“ liberalnega
„Sokola“ in — čuj in strmi, oj tužna de-
vica Slovenija! — katoliškega „Čuka“...
Tu se vidi, da smo Slovenci vkljub dana-
šnjemu „bratomornemu boju“ vendar še
dostopni kulturnim težnjam modernega člo-
veštva — vsaj na polju „umetnosti“ so se
našli naši črni in — „napredni“ bratje!...
Vprašamo pa za danes slavni odbor „So-
kola“: Ali Vam je znano, da Vaši člani
zajedno s „Čuki“ igrajo pri raznih sum-
ljivih plesih in beznih zabavah cele noči
za napitino gostov, katero potem skupno
na „bratski“, (če po pojmi Tyrša ali Trse-
glava, tega ne vemo) spreminjajo v rujno
kapljico, in če Vam je to znano, kaj name-
ravate v tem oziru ukreniti? Mi za danes
konstatiramo le dejstvo, ki ga za enkrat še
ne komentiramo! Pristavljamo pa samo to,
da se nam zdi jako čudno, da baš oni, ki
vedno kriče: S „Čuki“ nobenega stika,
iščejo bratstvo in solidarnosti s tistimi „čuki“
tam, kjer se gre za — pijačo!

Trst.

K obravnavi pred tržaškim
c. kr. obrtnim sodiščem, o kateri je
poročalo „Jutro“, mi dovolite, g. urednik,
sledenče pojasnilo. Vaš dopisnik pripominja
nekako očitajoče, da sva tov. dr. Brnčič in
jaz podpisani izpovedala kot priči italijansko,
oziroma nemško. Resnica je to, toda imela
sva zato tudi popolnoma opravičljiv vzrok.
Izpovedala sva, dr. Brnčič italijansko in jaz
nemško, toda prisegla sva oba slovensko in
s tem posvedočila, da hočeva varovati pra-
vico slovenskega jezika pred c. kr. obrtnim
sodiščem. Da sva pa izpovedala v drugem
jeziku, je bil povod dejstvo, da je bil pač
zmožen slovenščine razpravo vodeči sodnik
in morda eden prisednik, dočim vsi drugi
ne umejo slovenščine, niti drugi prisednik,
niti dvorni svetnik Minas, niti podpredsednik
c. kr. javnih sodišč. Sodnik bi bil pač pre-
vajal najini izpovedbi, toda tak prevod

nikdar ne doseže vtisa direktne izpovedbe.
Ker sva že, kakor prej omenjeno, zavarova-
vala pravico slovenščine s slovensko pri-
sego, in je umevno, da ni šlo dalje za kako
jezikovno vprašanje, temveč edino-le korist
ubogega delavstva, sva govorila tako, da
sva bila gotovo boljšega vtisa. In vsaj jaz
podpisani izjavljam, prepričan, da mi v tem
pritirja vsak pametno misleči človek, da bi
v takem slučaju, če bi bilo treba, če bi
videl boljši uspeh v tem in če bi le znal,
govoril tudi kitajski ali hotentotski. Saj
našim poslancem tudi nihče ne očita, če v
korist svojemu narodu govore v državnem
zboru nemški. Mislim torej, da nisva niti
tov. dr. Brnčič niti jaz napravila nikakega
narodnega greha s svojim drugojezičnim
pričevanjem.

Anton Ekar
strokovni tajnik N. D. O.

Slovanski Jug.

Iz Bosne in Hercegovine.

Izseljevanje muslimanov. — Srbska gospodarska orga-
nizacija. — Književne revije.
(Izvirni dopis „Jutru“.)

Sarajevo, 29. aprila.

Bosanska vlada prav rada gleda izse-
ljevanje bosanskih muslimanov in za to ne
stori ničesar proti temu izseljevanju en
masse. Vsak teden se izseli več sto ljudi,
a na njihova mesta dovaja vlada svoje ko-
loniste Nemce in Madžarje. Vsa znamenja
kažejo, da je vladin namen naseliti po Bosni
in Hercegovini čimveč Nemcev in Madžarjev.
Karakteristična je vladina naredba, po ka-
teri ne smejo kupovati Srbi iz
Hrvatske in Slavonije zemljišč
od muslimanov, ki se izselijo na
Turško. Seveda, potem ne bi bilo v Bo-
sni in Hercegovini prostora za nemške in
madžarske doseljence!

Po inicijativi „Srbske narodne organi-
zacije“ je osnovana v Sarajevu „Srbska
centralna banka“ z delniško glavnico 6.000.000
kron. S časom postanejo vsi srbski denarni
zavodi v celi deželi podružnice te banke.

Srbsko društvo „Privreda“ je pa osno-
valo do sedaj nekaj čez 40 kmetskih poso-
jilnic, a namerava se v raznih krajih osno-
vati še okoli 150 posojilnic. Vse te poso-
jilnice so osnovane po Rafajzenovem sistemu
(z neomejenim poroštvom), ki je znan kot
najbolji.

Društvi „Prosveta“ in „Gajret“ služita
na čast celemu narodu, ker se iz nju-
nega delovanja in iz uspehov vidi, da ho-
dita pravo pot.

Od novega leta izhajata v Bosni dva
nova srbska književna lista: „Pregled“ pod
uredništvom mladega ali znanega znanstve-
nika dr. Jevte Dedijerja in „Razvitak“ pod
uredništvom znanega književnika in narod-
nega mučenika Petra Kočiča. Prvi izhaja v
Sarajevu, a drugi v Banjaluki. „Bosanska
Vila“ je svoje uredništvo tudi spopolnila z
mlajšimi močmi.

opazila ta nasmeh... a ni na njo uplival
tako kot je preje uplival speči obraz...
V teh potezih, v tem smehu je zopet zapa-
zila naenkrat sliko umrlega soproga, v tem
smehljajočem obrazu je zopet zapazila svojo
slabo vest, ki jo je tolikanj mučila...

In dete je stegnilo svoje bele ročice
proti materi, kot da jo hoče objeti, da se
ji hoče zahvaliti za življenje, ki mu ga je
dala, smehljalo, tako zadovoljno in ljubez-
nivo se je smehljalo, kakor da čuti v svoji
bližini ono bitje, ki se imenuje mati...
zacepetalo je z nožicami, skušalo dvigniti
glavico, kot da si želi k materi...

Rene pa je preplašeno odskočila...
ona ni videla v teh gibljajih ljubezni in ve-
likih otroških čustev... ona je mislila le na
ono neizprosno maščevanje usode, ona ni
videla pred seboj nedolžnega otroka...
ona je videla le strah, očitajoče slabo vest...

In naenkrat jo je prešinila grozna
misel...

To dete živi, dolgo bo živelo... a
dokler živi, toliko časa ne najde miru, to-
liko časa jo bodo zasledovali strahovi.

Koliko časa bo trajalo to... dokler
živi dete? In kaj, ako umre?

V njenih blaznih možganih se je v
trenotku porodila nečloveška misel... ona

Vsak rodoljub se mora radovati temu
napredku, ker se vse tri tukaj imenovane
revije lahko primerjajo po svoji vsebini z
najboljšimi revijami v Srbstvu in Slovanstvu.

J. Milosav.

Arnauteški upor.

Borba pri Štimlju. — Razoroženi vojaki.
(Izvirno poročilo „Jutru“.)

Skoplje, 27. aprila.

V soboto, 23. aprila, se je razvila pri
Štimlju bitka med vojsko, ki ji je povelje-
val Mahmut Šefket Durgut paša in upor-
nimi Arnauti. Turška vojska je bila sestav-
ljena iz 16 bataljonov pehote, 9 poljskih in
6 gorskih topov z 8 strojnimi puškami, a
razum tega je spremljal vojsko tudi en
vojni avtomobil s strojno puško. Proti tej
vojski je stalo 8000 Arnautov, ki so se ho-
teli boriti do konca. Začeli so bitko že
zgodaj zjutraj z uporniki in borba je trpela
do 11. ure dopoldan, ko je nastalo pre-
mirje. Arnauti so imeli ogromne izgube, ali
tolažijo se s tem, da je padlo tudi mnogo
vojakov. Svoje mrtvice so Arnauti poko-
pali, a turške vojake, ki so padli v bitki, so
pustili na bojišču.

Proti Mitrovici je odšlo iz Skoplja z
navadnim osebnim vlakom nekoliko čast-
nikov s 40 vojaki. Ali v neki postaji, od-
daljeni četrte ure od Kačanika napadejo
vlak Arnauti, ki odvajajo vojakom orožje
in municijo, medtem ko so častnikom pu-
stili sablje in orožje, a druge potnike so
pustili popolnoma na miru.

Vojaki so se sramovali radi tega raz-
oroženja, a častniki so bili radi tega tako
potrti, da so komaj raportirali o temu na-
padu.

Takih epizod je še dosti in jih bo še,
ker sedaj se ne more več govoriti o na-
vadnem arnauteškem uporu, kakršnih je bilo
do sedaj že toliko, nego o pravi vojni, ki
ne poneha tako kmalu, posebno, ako začne
vlada resno razoroževati Arnaute.

B—n.

Podraženje piva.

Nemški pivovarniški kartel je imel
koncem aprila svojo sejo, pri kateri se je
sklepalo o vprašanju podraženja piva. In
kakor čujemo, se je po kratkem premisleku
sklenilo: pivo se mora podražiti!

Naj so to tudi nemški kapitalisti, ki
so se s svojim sklepom najbolj udarili
slovenskega delavca, nižje ljudske sloje ter
sploh naše nepremožne sredne stanove,
glavno krivdo ne smemo zvaliti nanje.

Glavnega krivca nam je iskati v hiši
naših sedanjih deželnih gospodarjev.

Kranjski deželni zbor je v svojem
zadnjem zasedanju sklenil povišanje de-
želne naklade na pivo in sicer na 4 krone.
Sklep je na najvišjem mestu potrjen in
zdaj ne pomaga nič, protestirati in manife-
stirati proti sklepu, kolikor se isti nanaša
le na povišanje deželne naklade.

Ta naklada zadene v prvi vrsti pivo-
varne, v drugi gostilničarje in potem šele

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[46]

Hotela je zbežati iz sobe... a niti
noge ni mogla premakniti... zapustile so
jo moči in zgrudila se je tik otrokove po-
stelje na tla... In v tem trenutku je za-
čutila v svoji glavi bolečine tako hude in
grozne, kot še nikdar doslej, mrzel pot je
oblil njen obraz, stresla se je po vsem te-
lesu... a vse to je bilo le trenotno...
hipno, kot da bi odrezal, so prenehale vse
bolečine... neko prijetno, ugodno čustvo
se je je polastilo...

Zasmejala se je, na ves glas se je
zasmejala, in tako čudno je odmeval njen
smeh po sobi...

Zdelo se ji je, da se je razlil naokoli
nek tih, opojen mir, ki jo osrečuje, tolaži...
dvignila je počasi glavo in pogledala naokoli,
a njene oči so postale tako motne,
nje pogled tako nejasen, brezizrazen!

Pogledala je na otroka in zdelo se
ji je, da se je v teh trenutkih popol-
noma spremenil, nič več onih znanih, sov-

ražnih potez ni opazila na njegovem obrazu,
bilo ji je kot da leži pred njo popolnoma
tuje bitje, ki ga ni videla še nikdar...
Vse kar se je zgodilo, se ji je zdelo, da so
bile le sanje, strašne sanje, fantazije in vi-
zije razburjenih živcev... Sanjala je, sa-
njala je grozne sanje... a vse je laž,
samo domnevanje... Postala je popol-
noma mirna, brezizrazno so gledale njene
oči naprej kot v neizmerno daljino, okoli
usten pa ji je igral čuden nerazumljiv smeh.

Ah, da so le minule te grozne sanje
o neusmiljeni preteklosti, sedaj so izginile
one bolečine... sedaj je šele srečna,
in zadovoljna po tolikih nesrečah in toli-
kem trpljenju...

Ničesar se ni več spominjala, vse je
pozabila... sedaj sloni tukaj poleg ne-
znanega bitja, ki ga ne pozna, ki ga še ni
videla nikdar... Kako je prišla semkaj...
Kdo je ta otrok... zakaj mora biti tukaj,
saj vendar nima nikakih dolžnosti do njega,
saj ga lahko pusti samega, naj skrbe zanj
oni, ki morajo, ki imajo pravico do njega.

V tem trenutku se je dete prebudilo
in odprlo oči, ki so radovedno in veselo
pogledale naokoli; zadovoljen smehljaj je
zaigral na njegovih ustnih... Rene je

ni v otroku videla človeka, videla je v njem
le strahove, prikazni iz neznanega sveta...
in teh strahov, teh pošasti se mora otresti,
zadušiti mora glas vesti...

Sprožila je svojo roko in se dotaknila
telesca, ki je bilo tako mehko in gorko, da
jo je nekako čudno pretreslo, vedno višje
in višje so ji silile roke, dokler se niso
približale tenkemu, nežnemu vratu... Tedaj
jo je zapustila zavest, zamižala je... njene
koščene roke so se oprijele vratu, njeni prsti
so se zagreblili vedno globlje in globo-
keje... Otrok se je v prvem trenutku na-
smehnil... ker je mislil, da dela mati to
iz ljubezni... a naenkrat je preplašeno
zakričal... a nato takoj umolknil... sli-
šalo se je samo še pridušeno grgranje...
dete je bilo z nogami okoli sebe, slabotne
ročice so se trdno oklenile rok, ki so ga
tiščale za vrat... Obrazek je postal na-
enkrat zabuhel... najprej je zardel, a nato
zadobil neko temno, višnjevo barvo...
skozi usta so silile s krvjo pobarvane pené.
Še parkrat so vztrepetale nožice, mlado
telesce je zadrhtelo... in obležalo je
mirno, neobčutljivo...

Roke nesrečne matere so se pa še
vedno trdno oklepale vratu...

(Konec prih.)

konsumente same. Seveda je to stopnjevanje le iluzorno, le dozdnevno. Kajti v resnici se zgoraj označene stopnice obrnejo in tisti, ki bo moral to breme nase vzeti, je ravno konsument.

Ne pivovarnar, ne gostilničar ne bosta plačala tega novega davka, ampak plačalo ga bo ljudstvo. To je že stara pesem, pa se vedno zopet in zopet ponavlja.

Kapitalist pri takih davkih navadno nikdar „gor ne plača“. K večjemu v slučaju, če se ljudstvo složno upre s tem, da se samo prostovoljno odpove vžitku dotičnega konsuma. In tu ne zadostuje, če ljudstvo le na protestnih shodih izreče: Mi ne pijemo podraženega piva, pa ga, kakor se je pred 2 letom zgodilo, na tistem protestnem shodu, izpije na račun protesta, še več, kakor je potrebno. Ljudstvo bi se moralo res vzdržati pivopitja.

Potem šele bi tak davek kolikor toliko zadal tudi kapital, t. j. pivovarne same. Pa ker je gotovo, da ravno pri nas na Kranjskem, kjer imamo toliko odveč vina, nimamo tako odločnega, vztrajnega ljudstva, je tudi gotovo, da se pivovarniški kapital vseh kričočih protestov prav nič ne boji.

Naj le kriče, si misli, ko se bodo izkričali, bomo tem več podraženega piva prodali.

Tako vsaj je bila navada, kadar se je šlo za povišanje piva.

Štirikronska naklada na pivo je torej tu. Kartel ima gotovo orožje v rokah: za podraženje piva. Je pa vprašanje: ali mu je treba, da to novo breme zvali na tiste, ki ga vzdržujejo, katerim se ima sploh zahvaliti za eksistenco? Zakaj mora to breme nositi edino le konsument, zakaj ga ne nosi, če ne izključno, pa vsaj deloma tudi producent? In pa še to: Ali nima producent že pri dosedanjih cenah toliko odveč dobička, da je tudi ta dež. naklada, že a priori všteta med stroške, režije podjetja? Mi mislimo, da je ne le ta naklada že izpočetka vtelesena v račun kalkulacije, ampak prišla bi lahko še ena taka naklada, pa bi jo gospodje kapitalisti še prav nič ne občutili. Poglejte si jih, ali so ti gospodje od izgube postali — milijonarji!

To bi bile le nekatere splošne pripombe k podraženju piva.

Natančneje o tem se bo dalo šele izpregovoriti, ko vidimo dejanje pred seboj. Včeraj se je nam le od nekaterih gostilen sporočalo, da podražijo pivo v steklenicah za 2 vinarja. Morda že jutri izpregovorimo tudi o razmerju karteliranih in nekarteliranih pivovaren z ozirom na odjemalce, gostilničarje in konsumente.

Dnevne vesti.

Volitev župana. Ljubljanski občinski svet ima jutri 3. t. m. ob šestih pop. redno sejo. Na dnevnem redu je med drugim tudi točka: volitev župana in podžupana.

Žrtev „jako vjudnega zdravnika“. O dogodku, opisanem v „Jutru“ št. 58 od petka, dne 29. aprila nam prizadeti tovarniški uslužbenec g. Anton Geiser pošilja tole zanimivo poročilo: „Tudi jaz obžalujem, da je občinstvo smatralo g. dr. Demšarja za tistega zdravnika, ki je bil v mojem dogodku zaznamovan z dr. D. Ker sem mislil, da je dotični zdravnik le v svoji hipni razburjenosti tako nastopil proti meni, sem mu hotel priznati, zato nisem hotel, da se ga polnim imenom označi. Kakor pa iz nastopnega nadaljnega razvoja mojega dogodka razvidite, nimam zdaj več povoda prikrivati ime tistega, ki me je tako brezsrčno pahnil v nesrečo. In ker nadalje tudi ne maram, da bi se po krivem dolžili drugi trije zdravniki z začetno črko D., izjavljam, da je bil dotični zdravnik g. dr. Derč, tačasni blagajniški zdravnik okraj. bolniške blagajne za št. Vid, obenem tudi blagajniški zdravnik kemične tovarne G. Giulini v Ljubljani. — Poznam g. dr. Demšarja kot ljudomilega zdravnika, zato s to izjavo obenem tudi popravljam, če sem nehoti g. dr. Demšarju povzročil neosnovano sumničenje. — Glede g. dr. Derča pa še to pripomnim: Temu gospodu ni zadostovalo, da me je, ko si nisem pustil po nepotrebnem trgati nohta iz boleče roke, zmerjal tudi za osla ter vpil nad menoj kakor lev, na vse zadnje pa še ven zapodil, ampak je poslal še pismo na tovarno, v katerem zahteva, da ne smem več k njemu priti k viziti in da naj mi tovarnar odvzame podporo za bolniške dneve. Kaj naj sedaj počnem? 1. maj je tu, stanovanje je za plačati, preživljati imam ženo in dvoje otrok, vsled opeklin na roki, torej bolezn, ki sem jo dobil v službi, ne morem delati. Jaz sem tega mnenja, da g. dr. Derč nima srca, ne usmiljenja za tovarniškega delavca, če mu hoče trgati nohte iz rok, najhujše pa je, če gre iz jeze, da je njegov res usmiljeni tovariš g. dr. Stojc tako lepo z menoj ravnal, še tovarniško podjetje pripraviti do tega, da mi je vzelo vsako bolniško podporo. Kaj pa mi je v tem slučaju

drugega preostalo, kakor da sem šel iskati pomoči k drugemu zdravniku, in hvaležno sem sl. uredništvu „Jutra“, da mi je nasvetovalo do g. dr. Stojca, ki je tako lepo z menoj ravnal.“ — Nastopno priobčujemo še pismo kemične tovarne, ki se glasi:

An den Arbeiter Anton Geiser, Laibach. Ich gebe Ihnen hierdurch auf Antrag des Herrn Dr. Derč, Kassenarzt der Bezirkskrankenasse St. Veit, bekannt, dass Sie fortan sowohl weiterer ärztlicher Hilfe als auch jedweder Unterstützung den Satzungen der Bezirkskrankenasse gemaess verlustig gegangen sind. — Laibach, 29. April 1910. — G. Giulini, Chemische Fabrik, Laibach.

Da se slovensko občinstvo na lastne oči prepriča, če je gospod dr. Derč kot zdravnik okrajne bolniške blagajne za št. Vid, res tako ljudomil, kakor ga zgoraj omenjeni dogodek opisuje in da se tudi prepriča, kako nemški kapitalist G. Giulini kot lastnik sredi slovenskega ljubljanskega polja stoječe kemične tovarne s svojim nemškim na slovenskega delavca naslovljenim pismom prezira slovensko javnost ter mu v največji stiski jemlje bolniško podporo, razstavimo z dovoljenjem g. Geiserja dotično pismo v našem izloženem oknu na Sv. Petra cesti. Slovenski delavci, brez razlike strank javite nam vsak slučaj. „Jutro“ Vam je na razpolago!

Pozor! Državna pravdnistva po celi Avstriji imajo sedaj najnujnejšo opravilo, da zasledujejo odposiljatelje narodnih kolekov 20./IX. 1908. Med temi odposiljatelji je večina takih, ki o kaki zaplembi teh kolekov sploh niso nič vedeli, ostali del pa še sedaj ne ve, da je odposiljanje teh kolekov prepovedano. Med vsemi državnimi pravdnistvi najbolj strogo nastopa ono v Celju. V zadnjem dopisu iz Sevnice smo poročali, da to državno pravdnistvo zasleduje celo 14letno mlado deklico, ki je, gotovo nevede za te zaplembe, poslala svoji stari materi že pred 1½ l. kupljeni kolek. Zdaj imamo tudi v Ljubljani slučaj, ko je nek gospod, ki je bil na obisku v Celju odposlal nekaj takih kolekov v Trst. Drž. pravdnistvo v Celju je dotičnika izsledilo in dasiravno je dotičnik sicer stalno v Ljubljani, ga državno pravdnistvo tira v Celje k zaslišanju. Pozor torej! Nikar izpostavljati sebe in še sprejemnika pisem ozir. razglednic v nepriroke. Ne kaže nič drugače. Državna gospoda je po 1½ letu iznašla, da so ti koleki za obstoj države nevarni, torej smatramo jih kot državni nevarne — namreč narodne kolke iz 20./IX. 1908. Vsak tak slučaj naj se nam takoj prijavl.

Strogo narodna gostilna v Ljubljani je gotovo restavracija pri „Roži“. Tam se zbira cvet narodne naprednosti in kar greh je, če kdo ta cvet imenuje ljubljansko frakarijo. V soboto večer pa se je zgodila velika nesreča, morda boljše rečeno, velika nesrečna pomota. Častniška ekvitalija (častniki so se učili jahati) je imela najbrže svojo razhodnico, priridila je časten večer svojim članom. Naročili so vojaško godbo, naročili vse, kar je za take prireditve potreba. Vse bi bilo v najlepšem redu, če bi se večer priredil v kazini ali pa vsaj v „Unionu“. Ampak sambogve zakaj se je pripečila ta pomota, gospodje so zašli v strogo slovensko narodno gostilno pri „Roži“. Da so zašli, sledi že iz tega, da niso bili v spodnjih prostorih, marveč zgoraj v salonu. Mi ne zamerimo gg. častnikom, če so si med seboj napivali „Heil in Eviva!“ — tako, da se je slišalo doli na ulico in da je vojaška godba svirala prav fletne komade. Gospodje so bili med seboj in jim je iz srca privoščimo njihovo veselje. Ampak le nad to strašno pomoto bi se bili skoraj zjokali, ko smo slišali iz strogo narodno-napredne gostilne vojaško godbo, pa Heil in Eviva klice.

Konec sveta — prepovedan. C. kr. deželna vlada je prepovedala razprodajo Lampretovega Halleyevega kometa, oziroma njegovo najnovejšo spekulacijo o koncu sveta. Dotične brošure so — kakor čujemo — za enkrat prepovedane le po trafikah. To v pojasnilo, da ne bo kake pomote. Kričeči lepaki po mestnih zidih, kavarnah in gostilnah še ostanejo; na tozadevna vprašanja, če se smejo potrgati, odgovorimo in občinstvo svarimo: Ne! Trgati te slave iz Kranja se ne sme!

Prvi majnik v Ljubljani. Nekoliko burje, nekoliko po noči nastopivši severni vetrovi so prinesli prvemu maju vsaj dopolne krasno vreme. Popoldne se je zopet oblačilo, ponekod tudi deževalo. Prvi maj kot praznik delavstva se je vseskozi mirno dostojno vršil. Vojaška godba je nemoteno opravila svoj zjutranji obhod po mestu, igrala je tudi pred hišo g. župana. V ostalem: malo več se je pilo ravnar za prvi maj podraženega piva, vsled česar so razni komete na raznih krajih neznašno trčili skupaj — druge nesreče pa prvega maja v Ljubljani ni bilo.

Torej kdo ni točil nemškega piva na jurjevanju? Naše včerajšnje poročilo pojasnimo še v toliko, da je Šentpeter-

ska podružnica sv. Cirila in Metoda točila izrecno le češko (slovansko) pivo. Tako tudi nje posestrina Šentjakobsko-trnovska podružnica. Nemško pivo so torej točili gostilničarji: Debevc, Gorše ter Marenče, in ti trije niso, kar se tiče jurjevanja, prav v nobeni zvezi z družbo sv. Cirila in Metoda. S tem smo prešli na drugo polje, na katerem se bo dalo še marsikaj razorati, ker se tiče jurjevanja!

Podraženje stanovanj v Ljubljani. S 1. majem so se stanovanja v Ljubljani zopet zdatno podražila. Le tako naprej, dokler je še potrpljenja kaj.

Nedeljska štev. „Jutra“ je popolnoma pošla. Novejše naročnike morda na kak drug način odškodimo.

Nad- in pod zemljo. Vreme nestanovitno; vetrovno, če burja vztraja, je pričakovati tudi obisk snega. — Ognjenik Stromboli bljuje; v nedeljo so morali biti kje med jugovzh. in jugozap. večja podzemeljska nemirja.

Usmilite se dveh sužnjev! Želimo, da jutrišnja novoizvolitev ljubljanskega župana donese dvema sužnjema — našima čuvajema na ljubljanskem gradu z ozirom na njuno 60—70 K mesečno plačo, veselo oprostitev tudi drugih verig, ki nikakor ne odgovarjajo socialnemu duhu današnjega časa. Če bi se ob enem rešilo tudi prvič zavoženo vprašanje glede delavskih hiš ter uravnava službene plače uslužbencema pri rešilni postaji, bi si g. župan in mestni svet ljubljanski postavil najlepši spomin na jutrišnje sejo. Upamo, da te želje nismi izrekli zama!

Med „Orli“ in „Sokol“. V soboto okoli 11. ure ponoči je v Steblajevi gostilni na Igu pilo več fantov. Ker obstojite tu dva telovadna društva „Sokol“ in „Orl“, vnel se je zaradi tega med pristaši teh društev okoli 3. ure zjutraj prepri, kateri se je s tem končal, da je kovaški pomočnik Francé Skraba posestnika sina Martina Štruklja iz gostilne spodil. Za tem sta jo pa ubrala fanta Miha Škraba in Francé Pirc, pograbil sta Štruklja, ga vrgla na tla in ga pošteno pretepla. Pri tem sta mu izbila tudi en zob. Oba pretepača so orožniki vzeli in jih izročili sodišču.

Zaradi napada na stražnika je bil pri tukajšnjem deželnem sodišču obsojen postopac Mihael Vojska na 3 mesece strogega zapore. Vojska je, kakor smo zadnjič poročali, napadel na Dunajski cesti službujočega stražnika.

Zopet ta nesrečni „marjaš“. Delavec Jakob Žabnikar, hlapec l. Puc in železničar J. B. so včeraj popoldne v neki gostilni v Vodmatu igrali na karte, (merjaš). Ker je pa Puc vedno zgubljal, ga je to tako vjezilo, da je v prepiru sunil Žabnikarja z pestjo v obraz ter mu izbil dva zoba. Zadeva bo prišla pred sodišče.

Pa jo je skupil. V soboto popoldne se je v Mostoli 10 letni šolski učenec Milan Barborič prijel zadej za voz nekega mesarja ki je prav naglo vozil skozi Moste. Ker pa ni mogel deček več dohajati voza še je spustil in padel na tla ter se na glavi po obrazu znatno poškodoval.

V soboto ponoči je bil aretovan slikar Anton Sernak, ker je na Dolenski cesti dva vojaka z nožem močno oklal. Tudi nekega Jožefa Basa so prijeli, ki ga sumijo tatvine koles.

Dokler gre, gre! K nekemu gostilničarju na Dolenski cesti je že večkrat prišla neka dekle in vselej vzela na ime neke stranke pri kateri je rekla, da služi, vina, kruha in mesnine ter vse odnesla ne, da bi bila kaj plačala. Tudi v soboto je prišla tja s pismom, ter zopet zahtevala na prejšnje ime več vina, jestvin, kruha in sladkorja. Ker se je pa to gostilničarju slednjič zdelo sumljivo, je šel klicat policijskega stražnika, med tem pa je prebrisana „Mica“ izginila za hišo. Pravijo, da ne odide zasluženi kazni.

Plinovo svetilko je poškodoval v soboto popoldne na Dunajski cesti hlapec Jakob Narobe, ko je peljal tam z vpreženim vozom.

Iz sodnijskega zapore v Zagrebu je pobegnil 25 letni slikarski pomočnik Ludovik Stopar pristojen v Ljubljano. Bil je v preiskavi zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe.

Cisti dobiček jurjevanja. Šentpeterska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda izkazuje 411 K čistega dobička v prid družbi.

Za brate Srbe.

Iz Mokronoga nam javljajo: Dne 26. aprila smo poslali na kraljevo kabinetno pisarno v Belgrad znesek, ki ga je za ponesrečene brate Srbe zbral med tržani šolarček četrtega razreda Slavko Strel in tako smo se spomnili bratskega srbskega naroda ob uri nesreče. — Mokronožani in posebno mali Slavko zaslužijo res vse priznanje za svoj plemeniti čin. Upamo, da drugi kraji ne zaostanejo za Mokronogom, ki se je prvi spomnil ponesrečencev v Srbiji, posebno ko se je osnoval v Ljubljani odbor, ki bo nabiral in ta namen prispevke.

Splošni pregled.

Albanska vstaja.

(Dopis našega poročevalca.)

Belgrad, 17./30. aprila 1910.

Zaplenjeno!

Kot se vidi, pripravljajo in bližajo se balkanskim narodom jako resni časi, sedanjí albanski upor more imeti jako važne in dalekosežne posledice.

Naj poročam še nekaj najnovejših vesti, ki so prispele semkaj.

Iz Soluna poročajo, da vlada radi postopanja Šefket-paše veliko ogorčenje, ker je on kriv, da so uporniki posedli tako važne strateške točke in dosegli tako značilne uspehe, posebno pa so razburjeni Mladoturki, ko so zvedeli, kako je Šefket-paša avstrijski konzul v Prizrenu speljal na led glede kačaniškega klanca.

Arnavtski voditelji v Kačaniku, ki prevladuje železnično zvezo, so izjavili, da ustavijo ves železniški promet med Skopljem in Mitrovico.

Turški ministrski svet je ukazal glavnemu komandantu turške operacijske armade v Stari Srbiji, da z vso silo napade Arnavte, ki so zavzeli kačaniški klanec, kjer se sedaj koncentrirajo.

Prebivalstvo Pečija je izjavilo pod prisego, da se pridruži arnavtskim vstašem, ki se pripravljajo na napad na Mitrovico.

Vstaši so zasedli Djakovico, pregnali vse turške oblasti in razorožili armado.

Turška operacijska armada se zbira okoli kačaniškega klanca ter se pripravlja na odločilni napad na ustaše. Iz Skoplja odhajajo vedno novi polki z brzostrelnimi topovi. V najkrajšem času mora priti do prvih spopadov.

Vsa tukajšnja javnost nervozno pričakuje poročil.

V. F. J.

Pred volitvami na Ogrskem.

Nove volitve na Ogrskem bodo koncem maja in začetkom junija. Volilna borba je zelo živahna, ali vodstvo Košutove stranke je izdalo parolo, da njeni pristaši na dan 1. maja ne držijo nikjer nikakšnih govorov; ker bi v tem slučaju gotovo prišla do konfliktov s socialisti, ki Košutovce radi njihovega nasprotovanja splošni in enaki volilni pravici posebno sovražijo. Tako so Košutovci izgubili eno nedeljo, a socialisti so zadovoljni, da imajo Košutovci pred njimi tak — strah.

Vprašanje finske avtonomije.

Nove zakone ki so naperjeni proti avtonomiji Finske, predloži ruska vlada dumi še v tem poletju. Tako ruska vlada uničuje avtonomijo Finske, in istočasno podpira v beltskih provincijah Nemce, ki so Rusiji gotovo bolj nevarni kot Finci. Kakor se vidi, je ruska vlada nepoboljšljiva.

Primož Trubar „oficielno“ odkrit.

Primož Trubarse je torej včeraj 1. majnika 1.1910. ob pol devetih! zjutraj s svojim spomenikom v parku za Narodnim domom oficijelno predstavil slovenskemu narodu! Kronist, ki bo vpisal ta najnovejši, sicer pa najlepši spomenik v zgodovino ljubljanskih spomenikov, blagovoli vestno biležiti, da tista javna masa, ki tvori slovensko javnost in ki je za spomenik prispevala, tudi o tem že drugem odkritju ni prav ničesar vedela. Le izletniki 1. majnika so bili po naključju tako srečni, da so bili navzoči „slovesnemu“ trenotku, ko je Anžur, čuvaj mestnih drevoredov razgrnil zaveso, ter tako slovenskemu narodu odkril spomenik velikega slovenskega reformatorja: Primoža Trubarja — da ne omenjamo drugih zaslug njegovih. Na vprašanje, kdo je velel spomenik odkriti, je čuvaj odgovoril: mestni vrtnar

g. Heinic! Spomenik sam je krasno delo mojstra Bernekerja, ima tudi dobro pogodeno ozadje. Le spredaj je svet še „s plan-kami“ zabij; ta lesena ograja najbrže ostane, dokler se nasadi za njo ne porastejo. Za kako kronco zelene barve bi se dalo to leseno ograjo obvarovati jako neukusnega utisa. Toliko za danes o drugem, oficijelnem odkritju spomenika Primoža Trubarja.

Kaleidoskop.

Kako se je sultan učil strahu.

Mladi sultan je bil pravzaprav sin velikega vezirja. Pa pustimo to žalostno reč; vsi vemo, da ga je stari sultan zelo ljubil ter ga dal učiti skoraj neštetih reči, ki jih je prekorno vedeti bodočemu vladarju.

Velemoder mufti ga je napajal z modrostjo korana in z nauki vere prerokove; drugi pismouki so mu vtepali posvetno učenost, spoznanje žive narave, zemelj, rek in gor, ter dogodivščine bivših stoletij; najizkušenejši paša vsega cesarstva mu je razlagal umetnost vojevanja, rodni otec pa mu je bil vsenavzočen zgled vladarske umnosti in prebrisanosti.

Tako je bil sultan Jussuf pravcato čudo učenosti in bleščeča zvezda med vladarji svoje dobe, ko je sam zasedel vladarski prestol. Letopisci so mu že naprej izkazovali priimek „Slavni“, dvorjani-klječ-plazci pa so se mu prilizovali, da sije njegova modra glava kakor trojno solnce tja do devete dežele. Samo nečesa se sultan Jussuf ni bil naučil: da kri težkaja in kmeta ni neplemenitejša od njegove krvi, da je srce siromaka ravnotisto srce kakor srce kralja in da bi izkratka vsak capin na cesti sultanil brez težave, če bi bili njegovi očetje nakradli mnogo cekinov, naropali mnogo zemlje in poklali mnogo ljudi. Toda te resnice se mogotci nikdar ne nauče in je nikdar ne razumejo.

Drugače pa je bil sultan Jussuf dober vladar, in če je katerikrat pričel s sosedom bedasto vojsko in jo zavozil kot vrhovni poveljnik tako, da so tisoči mater in sirot plakali za ubitimi junaki, ali če je katerikrat velel moriti lastne podložnike, ki so lačni zahtevali kruha, in zatirani klical pravico, je delal to iz gole očetovske ljubezni, česar tudi zgodovina ni pozabila zabeležiti.

Nekoč je gledal hrabri Jussuf Slavni z balkona svoje palače, kako je vojaštvo morilo sestradano ljudstvo, in ljubeče srce mu je prekipelo radosti. Ko pa je dalje časa motril beg in blazni krik množice, se nenadoma okrene k dvorjanom in ministrom rekoč:

„Povej, vezir, kaj je to?“

Vezir se je začudil, priklonil in odgovoril:

„Veličanstvo, to je strah...“

Jussuf Slavni ga ni razumel; kajti tudi strahu ga niso bili naučili mufti, pismouki, paša in modri roditelji.

„Kako da ne poznam strahu? Zakaj me ga niste naučili?“

„Veličanstvo, samodržci in maziljenci ne poznajo strahu. Mi vsi smo ga okusili, vsi ga srebljemo sleherni dan iz mrzle kupe, le ti ga nikdar ne moreš: samodržcem je dana oblast, a strah je predprava in plačilo zvestih podložnikov.“

Jussuf Slavni se je razsrdil ter dal obglaviti velikega vezirja in vse svoje učitelje zaradi njih velike zanikarnosti. In ker je bil ukazeljen vladar, si je mnogo prizadejal, da bi se naučil strahu: od tiste ure je še huje „ljubil“ svoje podložnike; sam pri sebi je govoril:

„Moja sultanska volja je, da okusim strah; in moji volji ne sme biti nič nemo-gočega na zemlji.“

Allah ga je nagradil z vspehom. Narod se je uprl, porazil njegove vojske, raztrgal palače in vojašnice z dinamitom ter poklal muftije, paše in ministre; in ko so nosili glavo modrega sultana odrezano na krvavem drogu po ulicah, so govorile njene mrtve oči s čudnim steklenim sijajem:

„Allah je Allah, Mohamed je prerok njegov! Allah bodi zahvaljen! Mi, po mi-losti Allaha sultan Jussuf Slavni, poglavar in solnce pravovernikov, smo se najmilost-ljiveje blagoizvolili bati...“ King-Fu.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Zaplenjeno!

Zaplenjeno!

Albanija — pomirjena (?)

Solun, 1. maja. V sled zadnjih dogodkov sta se položaj in razpoloženje v Se-verni Albaniji popolnoma in nenadoma spre-menile. Arnauti so se zedinili, da ne delajo vladi nadaljnih težkoč in da hočejo olajše-valno vplivati pri pobiranju gotovih davkov. Tudi so se izrekli, da hočejo nastopiti proti še upornemu delu prebivalstva. Prebivalstvo Djakove in Peči priznava zopet sultana. S tem je menda resnost položaja ugodno rešena.

Rim, 1. maja. Vatikanu še ni došla nikaka prošnja, naj bi se pomirjevalno vpli-valo na katoliško prebivalstvo Albanije, na rod Miriditov. Sploh se pa mora poudarjati, da so Miriditi v Severni Albaniji tako slabo zastopani in tako majhen rod, da bi se od te akcije ne moglo in ne smelo pričaka-vati morda zaželenih uspehov.

Carigrad, Zbornici je došlo uradno poročilo, da je soteska Kačanin popolnoma prosta upornikov, ker so turške čete so-tesko že popolnoma zasedle. Baje so zapu-stili uporniki svoje pozicije takoj potem, ko so se posvetovali s svojimi voditelji. Že-leznica je popolnoma prosta. Podrobna po-ročila pa še niso znana.

Carigrad, 1. maja. Zbornica je včeraj razpravljala o predlogu albanskih od-poslancev, ki so zahtevali, naj se v Alba-nijo odpošlje preiskovalno komisijo, ki ima nalogo, da najde sredstva in pota, ki omo-gočijo mir. Albanski odposlanec Jalisa dela vlado odgovorno za prelivanje krvi. Že svoj čas se je namreč predlagalo, naj se od-pošlje v Albanijo mirovna komisija, toda tega predloga se ni vpoštevalo. Več govornikov opozicije je zahtevalo, naj pridejo takoj v zbornico člani vlade. Predsednik zbornice se je radi tega podal takoj do ve-likega vezirja, ki je bil tačas slučajno v zborničnem poslopju. Pri povratku je izjavil, da veliki vezir ne more priti v zbornico, ker se mora posvetovati s svojimi tovariši. Nato se zaključilo seja kljub protestu Al-bancev.

Ministrski svet.

Dunaj, 1. maja. Pod predsedstvom ministrskega predsednika barona Bienen-tha se je včeraj sestal ministrski svet.

Dr. Schreiner se preseli v Prago.

Praga, 1. maja. Prejšnji nemški mi-nister-rojak dr. Schreiner se preseli v Prago in prevzame vodstvo nemške stranke.

Atera Hofrichter.

Dunaj, 1. majnika. Soproga nadpo-ročnika Hofrichterja Ana Hofrichter je bila sinoči izpuščena. Pričakuje pa se, da bo državno pravdnitvo postopalo proti njej radi krivega pričevanja. Podrobnosti o njem zaslišanju oficijelno še niso proglašene.

Volitve na Ogrskem.

Budimpešta, 1. maja. Včerajšnji ministrski svet je razpravljal o terminu za nove volitve. Definitivna določitev volitev se še ni določila.

Prvi majnik v Parizu.

Pariz, 1. majnika. Deputacija priredi-tetev manifestacij na dan 1. majnika je za-hvaljevala včeraj, da jo sprejme ministrski predsednik Briand. Hoteli so namreč dobiti od njega naknadno dovoljenje za prireditev obhoda. Predsednik pa je zavrnil njih prošnjo.

Ti prešmentani avtomobili.

Köln, 1. majnika. V bližini mestnega gozda se je zaletel včeraj neki avtomobil s tako silo v drevo, da je vrglo vse štiri v avtomobilu se nahajajoče osebe iz njega. Eden od njih je bil na mestu mrtve, dva sta težko ranjena, četrti pa lahko.

Pogreb Björnsona.

Kopenhagen, 1. majnika.

Posebni vlak z mrtvim pisateljem Björnsonom je došel včeraj malo pred pol 12. uro na tukajšnji glavni kolodvor. Na kolodvoru je bilo zbrano celokupno mini-strstvo, dalje so prišli tja višji uradniki, poslanci, najrazličnejša društva, pisatelji, književniki in prijatelji pokojnika. Iz vlaka do mrtvaškega voza so nesli krsto Björn-sonovi prijatelji. Spreveda so se udeležili vsi, ki so prišli na kolodvor, dalje oba Björnsonova sinova in korporativno tudi z zastavo norveška kolonija v Kopenhagnu. Ceste, po katerih se je premikal spreved, so bile nadevane v žaloben nakit. Ko se je spre-vođ pomikal mimo kraljevega gledališča, so se začule žalostinke. V luki je bil prirejen

katafalk. Ko so pesnikovi sorodniki zavzeli prostor, je pričel ministrski predsednik govoriti presrečno nagrobnico. Nato je za-igrala godba koral, dočim so med tem časom prenesli truplo na norveško oklopnico „Narge“. Tu se je norveški poslanik zahvalil za izkazano sočutje. Godba je zaigrala nato norveško narodno himno, neka danska oklop-nica je oddala s topovi strele v slovo in oklopnica „Norge“ se je pričela počasi pre-mikati!

Poslano*)

tajniku gostilničarske zadruga gospodu A. Pintarju.

Na Vaš napad pri obnem zboru de-legatov bolniške blagajne z dne 29. aprila izjavljam:

Lagali ste, če ste trdili, da bi jaz hotel imeti dve gostilni. Res pa je, da sem gostilničarski zadrugi že preje pojasnil, da s 1. majem t. l. opustim gostilno na Gru-berjevi cesti in službo pri Br. Novaković.

Lagali ste, če ste trdili, da sem jaz hotel zadrugo oškodovati za denar, katerega sem vplačal in ga vporabil v druge na-mene.

Res pa je, da sem že dlje časa bolan in sem iskal pomoči pri mnogih zdravnikih; to morate tudi Vi dobro vedeti, vsaj ste mi povračali za obiske pri zdravnikih po 2 kroni, če tudi sem moral za te obiske več plačati.

Glede združnega zdravnika gosp. dr. Rusa še to-le: G. dr. Rus me ni ne preiskal, niti mi ni dal naprosenega izpričevala. Ni mu bilo potreba glede moje bolezni se in-formirati šele pri svojih gg. kolegih, vsaj me je imel, kakor sem bil, pred seboj.

Glede žalitev na mojo osebo ste naj-brže računali, da Vas, ker odhajam v Za-greb, ne bom sodnijsko preganjal. Vas tudi ne bom. Kajti g. Pintar Vi ste se s takim nastopom že sami obsodili pred celo jav-nostjo!

V Ljubljani, 1. majnika 1910.

Albert Vešilgaj.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgo-vorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin.

: Plača se naprej. — Za odgovor se priloži znamka.

Izvrsten brinjevec

ima L. Šebenik, Spodnja Šiška.

Automobil za štiri osebe se po jako ugodni ceni proda. Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica.

Elegantna mesečna soba s popolnoma sepa-riranim uhodom, se išče za takoj. Ponudbe na ured-ništvo „Jutra“ pod šifro Z. D.

Išče se obokan prostor v pritličju, dobro zračen, svetel; pod njim pa ne sme biti kleti ali drugih prostorov. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Obokan prostor“.

Pristni panama slamniki za gospode od 6 K naprej. Največja izbira v slamnikih za gospode, dečke in otroke od 60 vin. naprej. — O. Bernatovič.

Letovišče v Šoštanj na Spod. Štajerskem je najlepše in najcenejše! Prospekte pošilja brezplačno: Olepševalno društvo Šoštanj.

Kdor rabi hišnika brez otrok naj se oglasi v upravnitvu „Jutra“.

Loterijske srečke 20. aprila. Dunaj: 28, 59, 9, 89, 54. Graz: 50, 84, 85, 41, 71.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko „UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana

Delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bleu in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti.

8/10-1

Kmetovalci, pozor!

ALOJZIJ KORSIKA

semenska trgovina v Ljubljani, Šelenburgova ulica šte. 5, naznanjam, da mi je ravnokar došla

velika množina travnega semena v 16 vrstah;

travne mešanice sestavljam sam po navodilu lista „Kmetovalec“. Nadalje tudi krmilna pesa, rdeča in rumena, nemška detelja lucerna, domača štajerska, vsa preizkušena in v plombaranih vrečah, zanesljivo brez predalice. Potem veliko množino čebulčka za posaditi in veliko drugega krmilnega in zelenjad-nega semena.

Radi velike množine znatno znižane cene!

Izveček iz glavnega cenika se na frankirano zahtevanje dobi poštne prosto.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

V LJUBLJANI, Kongresni trg št. 13

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Kompanjon

se sprejme v večjo trgovino s špecerijo in deželnimi pridelki v najbolj prometnem mestu na Gorenjskem.

Trgovina se event. tudi odda v najem.

Ponudbe sprejema upravništvo „Jutra“ pod šifro „Veletrgovina“.

Fran Pohl

konjski mesar v Ljubljani, Me-telkova ulica št. 4.

prodaja konjsko meso po sledečih cenah:
meso za golaš kg po K —72
„ „ pečenke „ „ —80
„ „ zrezek „ „ —80
plučna pečenka „ „ 1—
prekajeno meso „ „ 1—
salami „ „ 1:20
klobase kos po —20

V novi hiši
v Gradišću šte. 15
se odda

za avgust-termin več različnih

stanovanj.

Pojasnila daje stavbeni polir na licu mesta.

Ivan Soklič

v Ljubljani

Pod Trančo šte. 2

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko in bogato zalogo 12-5

klobukov, slamnikov,
čepic, peres itd.
vse po najnižjih cenah.

Spominjajte se družbe
sv. Cirila in Metoda!

Pozor kolesarji!

Zaloga Puch-koles

in drugih specialnih znamk ter
vseh posameznih delov.

Nova kolesa od K 120— naprej.

Izposojevanje koles.

Rabljena kolesa imam vedno v
zalogi.

Točna in solidna postrežba. — Vsako kolo
se lahko preje preizkusi. — Za vsako kolo
jamčim eno do dve leti.

ANA GOREC Ljubljana,

Dunajska cesta 16. Dvorišče Schneider &
Verovšek.

Zaloga najfinejših pneumatik.

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

104—5

Sprejme se dobra

kuharica

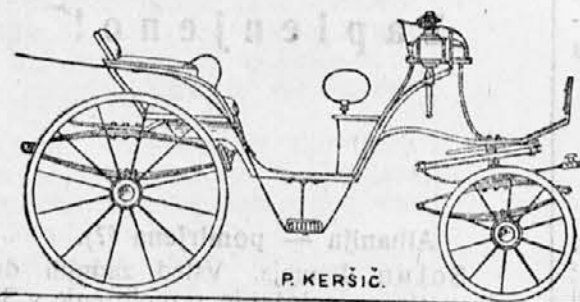
za novo boljše gostilno.

Prednost ima tista, ki bi prevzela gospo-
dinjstvo sploh in

položila kavcijo.

Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Sprejmejo se takoj pomočniki in vajenci



kolarske, kovaške

in sedlarske stroke

v tovarni za vozove

**Peter Keršič v Spodnji Šiški
pri Ljubljani.**

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

===== Düsseldorfске oljnate barve =====

v pušicah za umetniko in študijsko slikanje.

===== Horodamove patentovane akvarelne barve =====

za šolo in v pušicah za študije.

===== Pastelne barve (stogle) =====

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

===== Tempera barve =====

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

===== Firneži, olja in retuše za slikarstvo =====

===== Slikarsko platno =====

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporočam

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Najprimernejša birmanska darila za dečke in deklice.

Največja izbira.

Znano nizke cene.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Gradišče št. 4

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporočam svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in
litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.

Muzikalije.

Telefonska številka 118.



Najmodernejše črke.

Litografija.

Poštna hranilnica številka 76.307.

L. TOMAŽIČ v Spodnji Šiški

Nekartelirano!

(preje tvrdka J. C Juvančič)

Nekartelirano!

priporočam svojo bogato zalogo

zagrebškega in češkega piva.

Vsak gostilničar lahko pristopi kot odjemalec brez ozirov na prejšnjo pivovarno!

Delniška glavica:

K 3.000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica številka 2.

Rezervni fond:

K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.